T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
HUKUK BÖLÜMÜ
ESAS NO : 2015 / 390
KARAR NO : 2015 / 402
KARAR TR : 01.06.2015

ÖZET: Davacının haksız yere hükümlü olarak cezaevinde fazladan kaldığı iddiası ile maddi ve manevi tazminat istemiyle açtığı davanın, ADLİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : A.Ç.
Vekili : Av. A.M.C.
Davalı : 1.Maliye Hazinesi (Adli Yargıda)
Vekili : Av. G.Y.A.
2.Adalet Bakanlığı (İdari Yargıda)

O L A Y : Davacı vekili, dava dilekçesinde özetle; davacının Antalya 7. Asliye Ceza Mahkemesi'nin 11.05.2007 gün ve E:2003/453 K:2003/3068 sayılı ilamı ile 5 yıl 7 ay 15 gün hapis cezasına mahkum edildiğini, 30.04.2007- 28.10.2009 tarihleri arasında 900 gün cezaevinde kaldığını, oysa infaz edilmesi gereken cezanın 820 gün olması gerektiğini belirterek; davacının cezaevinde haksız olarak tutuklu kaldığı günler için toplam 3.000.00 TL maddi ve 5.000.00 TL manevi olmak üzere toplam 8.000.00 TL tazminata hükmedilmesi için Maliye Hazinesi adına adli yargıda dava açmıştır.

DİYARBAKIR 1. AĞIR CEZA MAHKEMESİ: 16.06.2010 gün ve E:2010/109 K:2010/304 sayılı kararında "… her ne kadar davacı vekili dava dilekçesiyle müvekkilinin şartla tahliye tarihinden sonrası için fazla tutuklu kaldığı süreleri göstererek maddi ve manevi tazminat talebinde bulunmuş ise de dosya inceleme tutanağında açıklandığı üzere 5 yıl 7 ay 15 gün hapis cezasına hükmedilirken davacının kurulan hüküm nedeniyle Bihakkın Tahliye tarihinin 12.12.2012 olduğu oysa davacının 31.07.2009 tarihinde şartla tahliye edildiği Yargıtay 9. Ceza Dairesi Başkanlığı'nın 29.05.1996 gün ve 1996/2167 Esas 1996/3222 karar sayılı ilamı da göz önünde bulundurulmak suretiyle…" şeklinde gerekçe göstererek 5271 sayılı CMK.nun 141/1. maddesinin f fikrasına aykırı olarak açılan davanın reddine karar vermiş ve verilen red kararı davacı vekilince temyiz edilmiştir.

YARGITAY 12. CEZA DAİRESİ: 12.02.2013 gün ve E: 2012/32001 K:2013/2755 sayılı ilamında "… Tazminat istemine ilişkin 5271 sayılı CMK'nın 141.maddesinde " suç soruşturması ve kovuşturması sırasında" gerçekleşen koruma tedbirlerinin hukuka aykırılıklar yönünden bu kanun hükümlerine göre tazminat istenebileceği ve madde metninde bu aykırılıkların tahdidi şekilde sıralandığı, infaz aşamasında meydana gelen hukuka aykırılıkların madde kapsamında bulunmadığı bu yöndeki hukuka aykırılıkların idari yargı görev alanında kaldığı…" gerekçesiyle hükmün bozulmasına karar vermiştir.

DİYARBAKIR 1. AĞIR CEZA MANKEMESİ: 30.10.2013 gün ve E:2013/288 K:2013/389 sayılı kararı ile, bozma ilamına uyarak bozma ilamındaki gerekçelerle davanın görev nedeniyle reddine karar vermiş ve verilen karar temyiz edilmeksizin kesinleşmiştir.

Davacı vekili bu kez, aynı gerekçelerle toplam 9.000,00TL maddi ve manevi tazminat talebi ile Adalet Bakanlığı ve Maliye Hazinesi aleyhine idari yargıda dava açmıştır.

DİYARBAKIR 2. İDARE MAHKEMESİ: 20.12.2013 gün ve E:2013/2914 K:2013/2631 sayılı kararı ile 2577 sayılı Kanun'un 15/1-a maddesi uyarınca davanın yetki yönünden reddine, dava dosyasının yetkili Antalya İdare Mahkemesi'ne gönderilmesine karar vermiştir.

Yetkisizlik kararı üzerine gönderilen dava dosyası Antalya 3. İdare Mahkemesi'nin 2014/233 esasına 17.02.2014 tarihinde kaydedilmiş, Antalya 3. İdare Mahkemesi 26.02.2014 günlü "Hasım Düzeltme Kararı" ile 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 15/1-c maddesi uyarınca hasım mevkiinden Maliye Hazinesi'nin çıkartılarak husumetin Adalet Bakanlığı'na yöneltilmesine karar vermiştir.

ANTALYA 3. İDARE MAHKEMESİ : 12.12.2014 gün ve E:2014/233 sayılı gönderme kararında "… Anayasa'nın "Genel Esaslar" başlıklı Birinci Kısmında, egemenliğin, kayıtsız şartsız Milletin olduğu ve Türk Milletinin,

egemenliğini, Anayasa'nın koyduğu esaslara göre, Yasama, Yürütme ve Yargı organları eliyle kullanacağı öngörülmüştür.

Anayasa'nın Başlangıç Bölümünde "Kuvvetler ayrımının, Devlet organları arasında üstünlük sıralaması anlamına gelmeyip, belli Devlet yetki ve görevlerinin kullanılmasından ibaret ve bununla sınırlı medeni bir işbölümü ve işbirliği olduğu ve üstünlüğün ancak Anayasa ve kanunlarda bulunduğu" belirtilmiştir.

Anayasa'nın 9. maddesinde, "Yargı yetkisi, Türk Milleti adına bağımsız mahkemelerce kullanılır" denilmiş; "Mahkemelerin bağımsızlığı" başlıklı 138. maddesinde, "Hakimler, görevlerinde bağımsızdırlar; Anayasaya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdani kanaatlerine göre hüküm verirler.

Hiçbir organ, makam, merci veya kişi, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hâkimlere emir ve talimat veremez; genelge gönderemez; tavsiye ve telkinde bulunamaz.

Görülmekte olan bir dava hakkında Yasama Meclisinde yargı yetkisinin kullanılması ilgi soru sorulamaz, görüşme yapılamaz veya herhangi bir beyanda bulunulamaz.

Yasama ve yürütme organları ile idare, mahkeme kararlarına uymak zorundadır; bu organlar ve idare, mahkeme kararlarını hiçbir suretle değiştiremez ve bunların yerine getirilmesini geciktiremez." hükümlerine yer verilmiştir.

Belirtilen Anayasal düzenlemelere göre, "kuvvetler ayrılığı" ilkesi gereğince fonksiyonel bakımdan yargı organı yasama ve yürütmeden ayrı tutulmuş olup, bağımsız bir organ olan yargının yargılama süreci ile ilgili işlemlerinin Anayasa'nın 125. maddesinde öngörülen "idari işlemler" kapsamına girmediği ve bu nedenle yargısal işlemler dolayısıyla idari yargı yoluna başvurulamayacağı açıktır.

Bu durum, Ülkemiz yargı sisteminin dayandığı "yargı ayrılığı" ve "adli ve idari yargı organlarının birbirlerine karşı bağımsızlığı" ilkelerinin de doğal bir sonucudur.

04.12.2004 gün ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun adli yargıda ilk davanın açıldığı 18.02.2010 tarihi itibariyle yürürlükte bulunan 141. maddesinde;

"(1) Suç soruşturması veya kovuşturması sırasında;

a) Kanunlarda belirtilen koşullar dışında yakalanan, tutuklanan veya tutukluluğunun devamına karar verilen,

b) Kanunî gözaltı süresi içinde hâkim önüne çıkarılmayan,

c) Kanunî hakları hatırlatılmadan veya hatırlatılan haklarından yararlandırılma isteği yerine getirilmeden tutuklanan,

d) Kanuna uygun olarak tutuklandığı hâlde makul sürede yargılama mercii huzuruna çıkarılmayan ve bu süre içinde hakkında hüküm verilmeyen,

e) Kanuna uygun olarak yakalandıktan veya tutuklandıktan sonra haklarında kovuşturmaya yer olmadığına veya beraatlarına karar verilen,

f) Mahkûm olup da gözaltı ve tutuklulukta geçirdiği süreleri, hükümlülük sürelerinden fazla olan veya işlediği suç için kanunda öngörülen cezanın sadece para cezası olması nedeniyle zorunlu olarak bu cezayla cezalandırılan,

g) Yakalama veya tutuklama nedenleri ve haklarındaki suçlamalar kendilerine, yazıyla veya bunun hemen olanaklı bulunmadığı hâllerde sözle açıklanmayan,

h) Yakalanmaları veya tutuklanmaları yakınlarına bildirilmeyen,

i) Hakkındaki arama kararı ölçüsüz bir şekilde gerçekleştirilen,

j) Eşyasına veya diğer malvarlığı değerlerine, koşullan oluşmadığı halde elkonulan veya korunması için gerekli tedbirler alınmayan ya da eşyası veya diğer malvarlığı değerleri amaç dışı kullanılan veya zamanında geri verilmeyen,

Kişiler, maddî ve manevi her türlü zararlarını, Devletten isteyebilirler.

(2) Birinci fıkranın (e) ve (f) bentlerinde belirtilen kararlan veren merciler, ilgiliye tazminat hakları bulunduğunu bildirirler ve bu husus verilen karara geçirilir" denilmiş; 142. maddesinde ise; "(1) Karar veya hükümlerin kesinleştiğinin ilgilisine tebliğinden itibaren üç ay ve her hâlde karar veya hükümlerin kesinleşme tarihini izleyen bir yıl içinde tazminat isteminde bulunulabilir.

(2) İstem, zarara uğrayanın oturduğu yer ağır ceza mahkemesinde ve eğer o yer ağır ceza mahkemesi tazminat konusu işlemle ilişkili ise ve aynı yerde başka bir ağır ceza dairesi yoksa, en yakın yer ağır ceza mahkemesinde karara bağlanır.

(3) Tazminat isteminde bulunan kişinin dilekçesine, açık kimlik ve adresini, zarara uğrağı işlemin ve zararın nitelik ve niceliğini kaydetmesi ve bunların belgelerini eklemesi gereklidir.

(4) Dilekçesindeki bilgi ve belgelerin yetersizliği durumunda mahkeme, eksikliğin bir ay içinde giderilmesini, aksi hâlde istemin reddedileceğini ilgiliye duyurur. Süresinde eksiği tamamlanmayan dilekçe, mahkemece, itiraz yolu açık olmak üzere reddolunur.

(5) Mahkeme, dosyayı inceledikten sonra yeterliliğini belirlediği dilekçe ve eki belgelerin bir örneğini Devlet Hâzinesinin kendi yargı çevresindeki temsilcisine tebliğ ederek, varsa beyan ve itirazlarını onbeş gün içinde yazılı olarak bildirmesini ister.

(6) İstemin ve ispat belgelerinin değerlendirilmesinde ve tazminat hukukunun genel prensiplerine göre verilecek tazminat miktarının saptanmasında mahkeme gerekli gördüğü her türlü araştırmayı yapmaya veya hâkimlerinden birine yaptırmaya yetkilidir.

(7) (Değişik: 25/5/2005 - 5353/20 md.) Mahkeme, kararını duruşmalı olarak verir, istemde bulunan ile Hazine temsilcisi, açıklamalı çağrı kâğıdı tebliğine rağmen gelmezlerse, yokluklarında karar verilebilir.

(8) Karara karşı, istemde bulunan, Cumhuriyet savcısı veya Hazine temsilcisi, istinaf yoluna başvurabilir; inceleme öncelikle ve ivedilikle yapılır" hükmü yer almıştır.

4675 sayılı İnfaz Hakimliği Kanunu'nun 4. maddesinin 2. fikrasında, "Hükümlülerin cezalarının infazı, müşahadeye tâbi tutulmaları, açık cezaevlerine ayrılmaları, izin, sevk, nakil ve tahliyeleri; tutukluların sevk ve tahliyeleri gibi işlem veya faaliyetlere ilişkin şikâyetleri incelemek ve karara bağlamak." infaz hakimliklerinin görevleri arasında sayılmıştır.

Dava konusu olayda, Muğla Cumhuriyet Başsavcılığı İnfaz Bürosunun 28.10.2009 tarihli Muğla Asliye Ceza Mahkemesi'ne hitaben yazılan yazıda davacının 31.07.2009 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere şartla tahliyesine karar verilmesinin istenildiği, Muğla 1.Asliye Ceza Mahkemesi'nin 28.10.2009 tarih ve 2009/244 D.İş sayılı kararı ile davacının 31.07.2009 tarihinden geçerli olmak üzere tahliyesine karar verildiği, davacının bu karar üzerine 28.10.2009 tarihinde serbest bırakıldığı görülmüş olup bu duruma göre, yapılan adli hata nedeniyle fazladan hapis yattığı ileri sürülerek 9.000,00-TL tazminatın yasal faizi ile birlikte hüküm altına alınması istemiyle açılan davada, yukarıda yer verilen hükümler gözetildiğinde tazminat istemine esas olan kararı veren mahkemenin dahil olduğu adli yargının görevli bulunduğu sonucuna varılmıştır…"gerekçesiyle adli yargının görevli olduğuna, 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanunun 19. Maddesi uyarınca, görevli yargı yerinin belirlenmesi için Uyuşmazlık Mahkemesi'ne başvurulmasına, dosya incelemesinin bu konuda karar verilinceye kadar ertelenmesine karar vererek dosyayı Uyuşmazlık Mahkemesi'ne göndermiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE :

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Serdar ÖZGÜLDÜR'ün Başkanlığında, Üyeler: Eyüp Sabri BAYDAR, Ali ÇOLAK, Nurdane TOPUZ, Alaittin Ali ÖĞÜŞ, Ayhan AKARSU ve Mehmet AKBULUT'un katılımlarıyla yapılan 01.06.2015 günlü toplantısında:

I-İLK İNCELEME:Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, İdare Mahkemesi'nce anılan Yasa'nın 19. maddesinde öngörülen usul ve yönteme uygun biçimde başvuruda bulunulduğu anlaşılmaktadır. Usule ilişkin herhangi bir noksanlık görülmediğinden esasın incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hakim Filiz BUDAK'ın, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Uğurtan ALTUN'un davada adli yargı, Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın ise davada idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, davacının haksız yere hükümlü olarak cezaevinde fazladan kaldığı iddiası ile maddi ve manevi tazminat istemiyle açılmıştır.

Dosyalar kapsamında yapılan incelemede; davacı Abidin Çelik hakkında 22.01.2003 tarihinde müşteki Ali Sinan İncesu'ya karşı işlediği bıçakla kasten yaralama suçundan cezalandırılması istemiyle kamu davası açıldığı, Antalya 7.Asliye Ceza Mahkemesi'nin 19.11.2003 gün ve E:2003/453 K: 2003/3068 karar sayılı hükmü ile sonuç olarak 5 yıl 7 ay 15 gün hapis cezası ile cezalandırıldığı ve bu hükmün 31.12.2003 tarihinde temyiz edildiği, hükmün Yargıtay 3.Ceza Dairesi'nin 17.05.2004 gün ve E: 2004/6990 K:2004/5263 sayılı kararı ile onandığı, kesinleşen bu hükmün 22.06.2004 tarihinde infazı için C.Başsavcılığına gönderildiği, ilam infaz aşamasındayken, 01.06.2005 tarihinde 5237 sayılı TCK 'nun yürürlüğe girdiği, bu nedenle anılan hükmün 5237 sayılı TCK 'nun 7/2 maddesi uyarınca uyarlamasının talep edildiği, bu talep üzerine mahkemenin 01.05.2007 tarihinde ilamın bila infaz iadesini talep ettiği, bu nedenle ilamat evrakının kapatılarak mahkemesine gönderildiği; bu aşamadan sonra mahkeme tarafından uyarlama talebi ile ilgili olarak 01.05.2007 tarihinde açılan duruşmada hükümlü Abidin Çelik'in tutuklanarak cezaevine alındığı, 11.05.2007 tarihinde de mahkemece önceden verilen 5 yıl 7 ay 15 gün hapis cezasının aynen infazına ve verilen cezanın miktarı gözetilerek hükümlünün tutukluluk halinin devamına karar verildiği, kararın hükümlü vekili tarafından temyiz edilmesi üzerine Yargıtay 3.Ceza Dairesinin 01.10.2009 gün ve E: 2008/13944 K:2009/16328 sayılı kararı ile onanan hüküm kesinleşmiştir. Kesinleşen ilam 28.10.2009 tarihinde yerel mahkeme tarafından infaz edilmek üzere Diyarbakır C.Başsavcılığına gönderilmiş ise de yapılan tetkikte davacının Muğla C.Başsavcılığı görev alanı içerisinde bulunan başka bir cezaevinde bulunduğu anlaşıldığından gereği için infaz evrakı Muğla C.Başsavcılığına gönderilmiştir. Muğla C.Başsavcılığının hüküm özlü statüsünde bulunan sanığın statüsünü hükümlüye çevirerek hakkında müddetname tanzim ettiği ve Muğla 1. Asliye Ceza Mahkemesi'nin 28.10.2009 tarih 2009/244 D.İş sayılı kararı ile düzenlenen müddetnameye göre hükümlü Abidin Çelik'in 31.07.2009 tarihinde geçerli olmak üzere tahliyesine karar verildiği anlaşılmıştır.

5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'un amacı, Kanun'un 1.maddesinde de belirtildiği üzere ceza ve güvenlik tedbirlerinin infazına ilişkin usul ve esasları düzenlemektir. Kişi hakkında verilmiş olan bir mahkumiyet ilamının infaz edilebilmesi için temel şart ise 4.maddede de belirtildiği gibi bu mahkumiyet ilamının kesinleşmiş olmasıdır.

Kesinleşen mahkumiyet ilamına ilişkin olarak, infazın dayanakları ve infaz işlemini kimin takip edeceği ise Kanun'un 5.maddesinde düzenlenmiştir. 5.maddede; "Mahkeme, kesinleşen ve yerine getirilmesini onayladığı cezaya ilişkin hükmü Cumhuriyet Başsavcılığına gönderir. Bu hükme göre cezanın infazı Cumhuriyet savcısı tarafından izlenir ve denetlenir." hükmü yer almakta olup, böylece Mahkemece kesinleştirmesi yapılarak yerine getirilmesi onaylanan mahkumiyet ilamının ilgili Cumhuriyet başsavcılığına gönderilmesinden sonra, ilamın infazının Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından yerine getirileceği belirtilmiştir.

Bu aşamadan sonra hakkında verilen mahkumiyet ilamı kesinleşmiş olan hükümlünün ceza infaz kurumuna kabulü aşamasına geçilir ki, bu da Kanun'un Cumhuriyet Başsavcılığınca Yapılacak İşlemler başlıklı 20.maddesinde düzenlenmiştir. Buna göre 20.maddede; " (1) Hapis cezasını içeren kesinleşmiş mahkûmiyet kararları, mahkemece, hangi hükümlü ve hangi cezanın infazına ilişkin olduğu açıkça belirtilmek suretiyle Cumhuriyet Başsavcılığına verilir.

(2) Cumhuriyet Başsavcılığınca infaz defterine kaydedilen ilâmdaki cezanın süresi gözetilerek hükümlü hakkında çağrı kâğıdı veya yakalama emri çıkarılır.

(3) Çağrı kâğıdı, hükümde gösterilen adrese tebliğ edilir. Hükümlü, adres değişikliklerini mahkemeye veya Cumhuriyet Başsavcılığına bildirmekle yükümlüdür. Aksi hâlde hükümde gösterilen adreste yapılan tebligat geçerlidir.

(4) Hükümlüye, Cumhuriyet Başsavcılığınca düzenlenen ceza infaz kurumuna alındığı ve salıverileceği tarih ile ceza süresini ve cezanın hangi hükme ilişkin bulunduğunu belirten bir belge verilir." hükmü yer almaktadır. 5275 sayılı Kanun'un 20.maddesinin (4) numaralı fıkrasında bahsi geçen belge müddetname olup, maddeye göre bu belgede hükümlünün ceza infaz kurumuna alındığı, salıverileceği tarih ile cezanın süresi ve hangi hükme esas teşkil ettiğinin belirtilmesi gerekmektedir.

5275 sayılı Kanun'un "Koşullu Salıverilme" başlıklı 107.maddesinin (11) numaralı fıkrasında; "Bir hükümlünün koşullu salıverilmesi hakkında ceza infaz kurumu idaresi tarafından hazırlanan gerekçeli rapor, hükmü veren mahkemeye; hükümlü başka bir yerde bulunuyorsa o yerde bulunan aynı derecedeki mahkemeye verilir. Mahkeme, bu raporu uygun bulursa hükümlünün koşullu salıverilmesine dosya üzerinden karar verir. Mahkeme, raporu uygun bulmadığı takdirde gerekçesini kararında gösterir. Bu kararlara karşı itiraz yoluna gidilebilir." denilmek suretiyle koşullu salıverilmenin usulü anlatılmıştır.

Belirtilen yasal düzenlemeler dikkate alındığında, mahkumiyet ilamının infazı aşamasında hükümlüye verilen müddetnamede hükümlünün koşullu salıverilme tarihi de belirtilmekte olup, hükümlü hakkında koşullu salıverilmeye karar verecek olan makam ise, hükmü veren mahkeme, hükümlü başka bir yerde bulunuyorsa o yerde bulunan aynı derecedeki mahkeme olarak belirtilmiştir. Burada hükmü veren mahkemenin adli yargı düzeni içerisindeki bir ceza mahkemesi olduğunda kuşku bulunmamaktadır.

Ayrıca, 06.08.2013 gün, 28730 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Cumhuriyet Başsavcılıkları ve Adli Yargı İlk Derece Ceza Mahkemeleri Yazı İşleri Hizmetlerinin Yürütülmesine Dair Yönetmeliğin " Süre Belgesi " başlıklı 55. maddesinde; " İlâmı infaz eden Cumhuriyet Başsavcılığınca, ceza infaz kurumuna tesliminde hükümlüye; infaz kaydı numarasını, ceza infaz kurumuna alındığı ve salıverileceği tarihi, ceza süresi ile cezanın hangi mahkeme ve hükme ilişkin olduğunu ihtiva eden belge verilir. Hükümlünün ceza infaz kurumuna kabulünde de belgenin bir örneği kurum idaresine gönderilir." hükmü, 06.04.2006 gün, 26131 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Tüzük'ün "Cumhuriyet Başsavcılığınca yapılacak işlemler" başlıklı 66.maddesinin (3) numaralı fıkrasında; "(3) Kuruma alındıktan sonra Cumhuriyet Başsavcılığınca hükümlüye bir süre belgesi verilir. Düzenlenecek bu belgede hükümlünün:

a-Kimlik, tebligat ve iletişim bilgileri,

b-İnfaz defteri numarası,

c-Kuruma alındığı tarih,

d-Tutuklulukta veya göz altında geçirdiği süre,

e-Ceza süresi, hak ederek ve koşullu salıverileceği tarih,

f-Cezanın hangi hükme ilişkin olduğu belirtilir. " denilmek suretiyle süre belgesinin kapsamı ve unsurları sayılmıştır.

Süre belgesinin tanzimine ilişkin sürece bakıldığında, adli yargı mercii olan ceza mahkemesi tarafından verilen mahkumiyet ilamının kesinleşmesinden sonra, cezanın infazı aşamasına geçilmekte olup, Cumhuriyet savcısı tarafından tanzim edilen süre belgesi ceza infaz kurumuna alınacak olan hükümlüye bu aşamada verilir. Bu belge, yukarıda

belirtildiği üzere adli yargı mercii tarafından verilen ve kesinleşen mahkumiyet ilamının infazına ilişkin bir takım bilgileri içermekte ve adli yargı mercii tarafından icra edilen işlemler silsilesinin bir parçası olduğundan, bu yargı merciince icra edilen ve birbirinin sonucunu doğuran işlemlerin idari bir işlem olarak değerlendirilmesi, bu işlemlerin sonuçlarının farklı bir yargı kolu tarafından denetlenmesi sonucunu doğuracak, bu da bir yargı koluna ait işleminin başka bir yargı kolu tarafından denetimi anlamına gelecektir. Dolayısıyla adli yargı mercii tarafından tesis edilen ve öncesinden gelen adli süreçten kaynaklanan süre belgesi tanzimine ilişkin işlemin adli bir işlem olduğu sonucuna varılmıştır.

Sanık tazminat talep dilekçesinde Muğla C.Başsavcılığı tarafından düzenlenen müddetnamede gösterilen şartla tahliye tarihi ile cezaevinden fiilen tahliye olduğu tarihler arasında kalan süreyi (31.07.2009-28.10.2009) fazla yattığını beyan ederek Adalet Bakanlığından tazminat talebinde bulunmuştur.

Somut olayda, dava konusu; davacının kesinleşen mahkumiyet kararı nedeni ile Muğla C.Başsavcılığı tarafından düzenlenen müddetnamede gösterilen şartla tahliye tarihi ile cezaevinden fiilen tahliye edildiği tarihler arasında kalan sürede özgürlüğünün kısıtlanmış olmasıdır.

Bu kabuller ve belirtilen yasal düzenlemeler neticesinde; adli yargı mercilerinden olan Cumhuriyet Savcısı tarafından 5275 sayılı Kanun'un 20. maddesinin (4) numaralı fıkrası uyarınca düzenlenen ve cezanın infazına ilişkin bilgiler içeren, bununla birlikte bir adli yargı işlemi niteliğinde olan hükmün kesinleşmesi sonrasında tanzim edilen müddetnamede şartla tahliye kararının da gecikmeli olarak (geçmişe yürürlü biçimde) verildiği, dolayısıyla buna bağlı olarak kişinin hürriyetinden yoksun bırakıldığı iddiasının ve bundan kaynaklanan zararın tazmini isteminin de adli yargı mercii tarafından değerlendirilmesi gerektiği infaz aşamasında tesis edilen Savcılık işlemi ile Ağır Ceza Mahkemesince verilen şartlı tahliye kararının birer idari işlem olarak kabulüne hukuken imkan bulunmadığı sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, davanın görüm ve çözümünde adli yargı görevli olduğundan, Antalya 3. İdare Mahkemesi'nin başvurusunun kabulü ile, Diyarbakır 1. Ağır Ceza Mahkemesi'nin 30.10.2013 gün ve E:2013/288 K:2013/389 sayılı kararının kaldırılması gerekmiştir.

-

S O N U Ç : Davanın çözümünde ADLİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle Antalya 3. İdare Mahkemesi'nin BAŞVURUSUNUN KABULÜ İLE, Diyarbakır 1. Ağır Ceza Mahkemesi'nin 30.10.2013 gün ve E:2013/288 K:2013/389 sayılı KARARININ KALDIRILMASINA, 01.06.2015 gününde OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Serdar	Eyüp Sabri	Ali	Nurdane
ÖZGÜLDÜR	BAYDAR	ÇOLAK	TOPUZ

Üye	Üye	Üye
Alaittin Ali	Ayhan	Mehmet
ÖĞÜŞ	AKARSU	AKBULUT